

RIKSDAGENS SVAR 22/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad perso- nal inom socialvården

Ärende

Regeringen har till 2004 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lag om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (RP 226/2004 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 4/2005 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har antagit följande lag:

Lag

om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja socialvårdsklienters rätt till socialvård av god kvalitet och gott bemötande genom att förutsätta att yrkesutbildad personal inom socialvården skall ha den utbildning och förtrogenhet som behövs.

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på den behörighet som krävs av yrkesutbildad personal inom socialvården, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Med socialvård avses i denna lag

1) uppgifter som nämns i 13 § i socialvårdslagen (710/1982) och som sköts av ett organ som avses i 6 § i socialvårdslagen, av något annat organ i kommunen eller samkommunen eller av staten,

2) uppgifter som faller inom de former av socialservice som avses i lagen om tillsyn över privat socialservice (603/1996).

Denna lag tillämpas inte på den behörighet som krävs inom stödtjänster i anslutning till hemservice enligt 20 § i socialvårdslagen.

Behörighetsvillkor

3 §

Socialarbetare

Behörighetsvillkor för uppgifterna som socialarbetare är högre högskoleexamen, i vilken in-

går eller utöver vilken fullgjorts huvudämnesstudier i socialt arbete eller universitetsstudier i socialt arbete motsvarande ett huvudämne.

4 §

Socialombudsman

Behörighetsvillkor för uppgifterna som socialombudsman enligt 24 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) är behörighet enligt 3 § i denna lag eller för uppgiften lämplig högre högskoleexamen och kännedom om branschen.

5 §

Barnatillsyningsman

Behörighetsvillkor för uppgifterna som barnatillsyningsman enligt lagen om faderskap (700/1975) är behörighet enligt 3 § i denna lag eller för uppgiften lämplig högre högskoleexamen.

Behörighet enligt 1 mom. skall också innehas av den till vars uppgifter hör att bereda de avtal som avses i 8 § i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983) eller i 8 § i lagen om underhåll för barn (704/1975).

6 §

Socialhandedare

Behörighetsvillkor för uppgifterna som socialhandedare är för uppgiften lämplig yrkes-högskoleexamen inom hälsovård och det sociala området med inriktning på det sociala området.

7 §

Barnträdgårdslärare

Behörighetsvillkor för uppgifterna som barnträdgårdslärare är minst pedagogie kandidatexamen i vilken ingår utbildning för barnträdgårdslärare, eller yrkes-högskoleexamen inom hälsovård och det sociala området i vilken ingår studier med inriktning på förskolepedagogik och

socialpedagogik i den omfattning som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet.

8 §

Närvårdare

Behörighetsvillkor för uppgifterna som närvårdare är för uppgiften lämplig grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen eller någon annan motsvarande examen.

9 §

Specialarbetare inom socialvården

Behörighetsvillkor för uppgifterna som specialarbetare inom socialvården är den grundutbildning som förutsätts för uppgiften och dessutom lämplig specialiseringsutbildning eller påbyggnadsexamen.

Närmare bestämmelser om den specialiseringsutbildning eller påbyggnadsexamen som krävs av specialarbetare kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Ledningsuppgifter inom socialvården

Behörighetsvillkor för huvudsakligen administrativa ledningsuppgifter inom socialvården eller social- och hälsovården i kommuner eller samkommuner är behörighet enligt 3 § eller för uppgiften lämplig högre högskoleexamen och kännedom om branschen samt dessutom tillräcklig ledarförmåga.

Behörighetsvillkor för yrkesmässiga ledningsuppgifter inom socialt arbete är behörighet enligt 3 § samt tillräcklig ledarförmåga.

Behörighetsvillkor för yrkesmässiga ledningsuppgifter inom barndagvården är behörighet enligt 7 § samt tillräcklig ledarförmåga.

Behörighetsvillkor för andra ledningsuppgifter inom socialvården vilka omfattar styrning av klientarbetet är för uppgiften lämplig högskoleexamen, kännedom om branschen och tillräcklig ledarförmåga.

11 §

Andra yrkesuppgifter inom socialvården

Behörighetsvillkor för andra yrkesuppgifter inom socialvården är för uppgiften lämplig yrkesexamen eller annan lämplig utbildning.

Särskilda bestämmelser

12 §

Tillfällig avvikelse från behörighetsvillkoren

Om det för en uppgift som yrkesutbildad personal inom socialvården inte är möjligt att få en person med föreskriven behörighet, kan för uppgiften för högst ett år anställas en person som på grundval av fullgjorda studier har tillräckliga förutsättningar att sköta uppgiften.

Den rätt enligt 1 mom. att avvika från den behörighet som krävs för uppgifter inom socialvården gäller inte socialarbetare som enligt 12 § 2 mom. i socialvårdslagen har rätt att i brådskande fall besluta om vård oberoende av klientens vilja och därtill anslutna åtgärder.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 200 .

Om det i annan lagstiftning hänvisas till den förordning om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (804/1992) som gällde vid ikraftträdandet, skall denna lag tillämpas i stället för förordningen.

14 §

Socialarbetare

Uppgifter för vilka det enligt denna lag krävs behörighet som socialarbetare kan också skötas av den som vid denna lags ikraftträdande var behörig för en motsvarande uppgift med stöd av 2 § 1 mom. i förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom so-

cialvården eller övergångsbestämmelserna i förordningen.

En studerande som vid denna lags ikraftträdande har blivit antagen till ett universitet för studier enligt 2 § 1 mom. i förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården, är efter avslutade studier behörig för sådana uppgifter som socialarbetare som avses i denna lag, förutsatt att studierna slutförs senast den 31 juli 2008.

Närmare bestämmelser om tillämpningen av 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Barnträdgårdslärare och socialhandledare

Uppgifter för vilka det enligt denna lag krävs pedagogie kandidatexamen kan också skötas av den som avlagt pedagogie kandidatexamen eller pedagogie magisterexamen med inriktning på förskolepedagogik eller barnträdgårdslärarexamen på institutnivå.

Uppgifter som avses i 1 mom. och övriga uppgifter för vilka det enligt denna lag krävs högskoleexamen kan också skötas av den som före denna lags ikraftträdande har avlagt för uppgiften lämplig yrkeshögskoleexamen som föregick yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, yrkesinriktad examen på institutnivå inom social- och hälsovårdsbranschen eller någon annan examen som med stöd av övergångsbestämmelserna i förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården gett behörighet för uppgifter som avses i 4 § i förordningen.

16 §

Närvårdare

Uppgifter för vilka det enligt denna lag krävs grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen kan också skötas av den som före denna lags ikraftträdande har avlagt för uppgiften lämplig yrkesinriktad examen på skolnivå inom social- och hälsovårdsbranschen eller någon annan examen som med stöd av övergångsbe-

stämmelserna i förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården gett behörighet för uppgifter som avses i 5 § i förordningen.

17 §

Övriga övergångsbestämmelser

Den som sköter eller har skött uppgifter enligt 3—11 § i denna lag i ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande som uppkommit före denna lags ikraftträdande och som beviljats dispens från behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården får utan hinder av denna lag fortsätta att sköta uppgiften eller sköta andra motsvarande uppgifter enligt vad som bestäms i beslutet om beviljande av dispens.

En annan än en i 1 mom. avsedd person som sköter uppgifter enligt 3—11 § i denna lag i ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande som uppkommit före denna lags ikraftträdande och som inte kan anses uppfylla behörighetsvillkoren enligt denna lag får fortsätta att sköta uppgifterna

utan hinder av bestämmelserna i denna lag. Den som har anställts för en uppgift med stöd av 7 § i förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården får fortsätta att sköta uppgiften högst till utgången av den tid som anges i bestämmelsen.

Bestämmelserna i 2 mom. gäller också den som sköter uppgifter enligt 3—11 § i denna lag som självständig yrkesutövare eller som anställd hos en sammanslutning som tillhandahåller socialservice med stöd av ett tillstånd enligt lagen om tillsyn över privat socialservice som beviljats före denna lags ikraftträdande eller med stöd av en anmälan som gjorts före ikraftträdandet.

18 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 5 april 2005
